

CHỦ ĐỀ 2: DI SẢN MĨ THUẬT **(4 tiết)**

Chủ đề 2 gồm 2 bài:

+ **Bài 4:** Nghệ thuật tạo hình tiền sử và cổ đại (2 tiết)

(Tiết 2- Kiểm tra giữa kì)

+ **Bài 5:** Sáng tạo họa tiết trang trí (2 tiết)

BÀI 4: NGHỆ THUẬT TẠO HÌNH TIỀN SỬ VÀ CỔ ĐẠI

Môn: Nghệ thuật (Mĩ thuật), Lớp 6

Thời gian thực hiện: 2 tiết (Từ tiết 7-8)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Phân tích được một số yếu tố thẩm mĩ của nghệ thuật tiền sử và cổ đại
- Vẽ được tranh mô phỏng theo phong cách tạo hình của nghệ thuật Ai Cập cổ đại hoặc phong cách tạo hình của nghệ thuật tiền sử và cổ đại khác.
- Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm. Biết trân trọng, giữ gìn những giá trị nghệ thuật của Việt Nam cũng như của các dân tộc trên thế giới.

2. Về năng lực

- Năng lực chung:
 - + Năng lực tự chủ và tự học: Chủ động chuẩn bị đủ đồ dùng, vật liệu để học tập, tự giác tham gia học tập.
 - + Năng lực giao tiếp và hợp tác: Cùng bạn trao đổi, thảo luận và nhận xét đặc điểm khuôn mặt, tác phẩm, sản phẩm nghệ thuật.
 - + Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo: Lựa chọn, sử dụng công cụ, hoạt phẩm để thực hành tạo sản phẩm.
 - + Năng lực ngôn ngữ : khả năng trao đổi, thảo luận và giới thiệu, nhận xét sản phẩm theo chủ đề.
- Năng lực mĩ thuật:
 - + Phân tích được một số yếu tố về thẩm mĩ của nghệ thuật tiền sử và cổ đại.
 - + Vẽ được tranh mô phỏng theo phong cách tạo hình của nghệ thuật Ai Cập cổ đại hoặc các phong cách tạo hình nghệ thuật tiền sử và cổ đại khác.
 - + Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm. Biết trân trọng, giữ gìn những giá trị nghệ thuật của Việt Nam cũng như của các dân tộc khác trên thế giới.

3. Về phẩm chất

- Chia sẻ thẳng thắn suy nghĩ, cảm nhận của bản thân trong thảo luận.
- Tôn trọng sản phẩm mĩ thuật do mình, do bạn và người khác tạo ra.

- Trân trọng, gìn giữ những giá trị văn hoá nghệ thuật của nhân loại. dùng học tập.
- Biết giữ vệ sinh lớp học, bảo quản sản phẩm và đồ dùng học tập.
- * Học sinh khuyết tật: Nhận biết được một số tác phẩm thời cổ đại

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- SGK Mĩ thuật 6, kế hoạch DH, đồ dùng, thiết bị dạy học, ảnh các tác phẩm nghệ thuật tạo hình thời tiền sử và cổ đại, tranh vẽ theo phong cách nghệ thuật tiền sử và cổ đại, giấy, màu, bút,...

2. Học sinh

- SGK, Mĩ thuật 6, Vở thực hành Mĩ thuật 6
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài học.
- Dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Tiết 1

Lớp	6A1	6A2	6A3	6A4	6A5	6A6	6A7
Ngày giảng	31/10	1/11	25/10	22/10	29/10	31/10	1/11

1. Hoạt động khởi động (5 phút)

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế hứng thú cho học sinh và từng bước làm quen bài học mới.

b. Nội dung: GV trình bày vấn đề, HS trả lời câu hỏi.

- Phương pháp: Trực quan. Vấn đáp, gợi mở.

- Kỹ thuật dạy học: đặt và giải quyết vấn đề

c. Sản phẩm : HS lắng nghe và tiếp thu kiến thức.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV Cho HS xem hình ảnh về một số nền văn hoá thời kì tiền sử, cổ đại;

- HS tiếp nhận nhiệm vụ.
- GV đặt vấn đề: Hình ảnh trên đã cho chúng ta thấy được nền văn hóa thời kì tiền sử và cổ đại. Để tìm hiểu về nghệ thuật tạo hình tiền sử và cổ đại để từ đó sáng tạo tranh theo lối tạo hình đó, chúng ta cùng tìm hiểu

2. Hoạt động hình thành kiến thức mới (Khám phá) (15 phút)

a. Mục tiêu: HS biết được nét, màu sắc, bố cục trong nghệ thuật thời tiền sử và cổ đại.

b. Nội dung: GV tổ chức chia nhóm HS và yêu cầu HS quan sát hình ảnh minh họa trong SGK, kết hợp với tranh ảnh đã chuẩn bị, thảo luận về nét, màu sắc, bố cục trong nghệ thuật thời tiền sử và cổ đại với các câu hỏi gợi ý.

- **Phương pháp:** Trực quan. Vấn đáp, gợi mở.

- **Kỹ thuật dạy học:** hoạt động nhóm, giải quyết vấn đề.

c. Sản phẩm: trình bày nội dung tìm hiểu của HS theo câu hỏi gợi ý, ý kiến thảo luận của HS

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	NỘI DUNG
Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập (5 phút) - GV tổ chức chia nhóm HS và yêu cầu HS quan sát hình ảnh minh họa trong SGK, kết hợp với tranh ảnh đã chuẩn bị, thảo luận về nét, màu sắc, bố cục trong nghệ thuật thời tiền sử và cổ đại với các câu hỏi gợi ý:	I. Khám phá - <i>Hình 1 :</i> + Là một trong những hình vẽ tiêu biểu trong hang động thời kì tiền sử.

- + Các bức vẽ diễn tả lại nhiều cảnh sinh hoạt như đi săn, đánh cá, voi mẹ bảo vệ voi con,...
- + Nét vẽ linh hoạt, có nhân nhá đậm nhạt gợi tả khối dáng hình dáng, động tác, đặc trưng tư thế, thần thái của từng loài vật.
- + Màu được tạo bởi khoáng chất tự nhiên pha với chất keo, có thể là keo xương động vật hoặc chất keo tự nhiên.

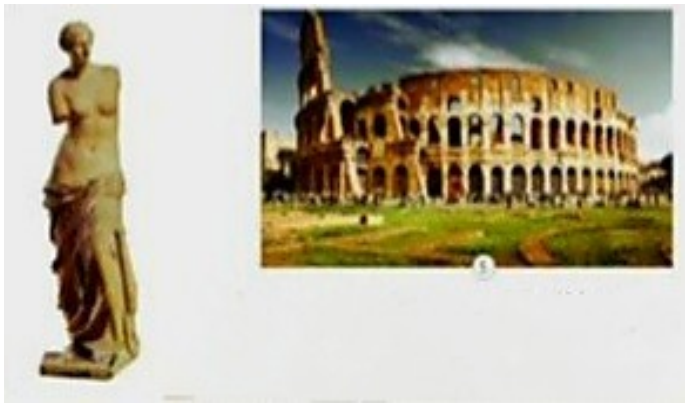
- *Hình 2:*

- + Hình chạm khắc trên vách đá hang Đồng Nội, Hoà Bình có bốn hình chạm khắc trong đó có một hình nửa mặt người, hai hình mặt người đầy đủ mắt, mũi, miệng.
- + Hình được chạm khắc theo đường viền chu vi mặt, nhìn theo hướng chính diện, mọc thẳng trên đỉnh đầu là nét đục lõm hình chữ Y,...
- + Hình thứ tư trong hang Đồng Nội hình kiểu mặt thú: râu dê, mắt mở tròn xoe, mũi kiểu lợn với hai lỗ mũi hướng thẳng về phía trước, phần trên rất giống cặp sừng cong.
- + Các hình chạm khắc thể hiện sinh động con người thời cổ thuộc văn hoá Hoà Bình, mang đậm dấu ấn tôn giáo nguyên thủy.

- *Hình 3:*

- + Các tác phẩm, tranh vẽ thường được tìm thấy ở phần dưới của các mảng điêu khắc trên tường, trong các lăng mộ.
- + Chân dung con người là sản phẩm của hai góc nhìn khác nhau: chính diện và mặt nghiêng (mặt bên). Mắt, tai và phần thân trên thường được mô tả trực diện. Trong khi đầu, hông, chân được mô tả nghiêng. Chúng thường được thể hiện đối xứng.
- + Một nhóm các chân dung thường được làm ngang bằng với một nhóm

* Nét trong nghệ thuật thời kì tiền sử và cổ đại:

+ Nét được sử dụng với mục đích gì trong những bức vẽ?

+ Em có cảm nhận gì khi quan sát nét trong các bức vẽ?

- Màu sắc trong nghệ thuật thời kì tiền sử và cổ đại:

***HSKT: Em thấy màu sắc trong các bức vẽ như thế nào?**

+ Em có biết người xưa đã tạo ra màu từ những nguyên liệu nào không?

* Bố cục trong nghệ thuật thời kì tiền sử và cổ đại:

+ Nhận xét cách sắp xếp các nhân vật trong tranh.

+ Không gian trong tranh được gọi tả như thế nào?

chân dung khác để tạo nên một hình ảnh đối xứng.

- *Hình 4:*

+ Tượng thần Vệ Nữ thành

Milo là tác phẩm điêu khắc Hy Lạp cổ đại nổi tiếng nhất, khắc họa vị nữ thần tình yêu và sắc đẹp của người Hy Lạp.

+ Tượng được làm bằng chất liệu cẩm thạch, tỉ lệ lớn hơn người thật, với chiều cao 203 cm nhưng đã bị mất hai tay.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập (5 phút) + HS đọc sgk và thực hiện yêu cầu, ghi chép phần tìm hiểu theo các câu hỏi gợi ý . + GV đến các nhóm theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận (3 phút) + GV gọi 2 bạn đại diện của 2 nhóm trình bày nội dung đã tìm hiểu. Các HS khác nhận xét, lắng nghe, nhận xét, bổ sung. + GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá. Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập (2 phút) + GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức. + GV bổ sung thêm * Học sinh khuyết tật: GV chiếu 1 số tranh các thể loại và cho học sinh nhận biết về màu sắc một số tác phẩm thời cổ đại	
---	--

3. Hoạt động luyện tập (Sáng tạo, thảo luận) (25 phút)

a. Mục tiêu: trình bày được ý tưởng cho bài vẽ tranh, lựa chọn được nội dung phù hợp vẽ bức tranh về đề tài ; trưng bày, giới thiệu và nêu được cảm nhận về sản phẩm

b. Nội dung: Hướng dẫn HS tìm ý tưởng sáng tạo cho sản phẩm tranh vẽ, tổ chức cho HS thực hành sáng tạo sản phẩm, hướng dẫn trưng bày, chia sẻ và nhận xét về tranh vẽ.

- **Phương pháp:** Trực quan, luyện tập.

- **Kỹ thuật dạy học:** Động não.

c. Sản phẩm học tập: ý tưởng bài vẽ tranh, tranh vẽ về đề tài, thông tin chia sẻ về sản phẩm tranh vẽ, ý kiến trao đổi nhóm, thảo luận, nhận xét

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	NỘI DUNG
Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập (15 phút) <i>Nhiệm vụ 1: Tìm ý tưởng</i>	II. Sáng tạo <i>1. Tìm ý tưởng</i>

- GV hướng dẫn HS tìm ý tưởng sáng tạo theo các bước:

+ Xác định nội dung, hình ảnh, bố cục của tranh

+ Xác định cách tạo hình,

+ Xác định phương pháp thực hành.

Nhiệm vụ 2: Thực hành

- Lựa chọn đối tượng tạo hình theo các bước sau:

Bước 1:

+ Vẽ nét tạo hình và chi tiết theo phong cách nghệ thuật đã chọn.

+ Xác định bố cục của tranh

+ Vẽ nét tạo hình

Bước 2:

+ Vẽ màu theo đặc trưng phong cách nghệ thuật đã chọn. Lựa chọn màu sắc đúng với đặc trưng của phong cách tạo hình đã chọn, chú ý dùng màu sắc hài hoà, đậm nhạt cân đối. Có thể vẽ màu bằng mảng phẳng, không tạo khối hoặc có tạo khối.

Bước 3:

Hoàn thiện bức tranh.

- Ý tưởng sáng tạo : có nhiều ý tưởng sáng tạo khác nhau để vẽ theo cách tạo hình của nghệ thuật tiền sử và cổ đại. HS cần xác định được các nét vẽ, chi tiết, bố cục, màu sắc cho giống với tạo hình của nghệ thuật cần mô phỏng.

2. Thực hành

Bước 1:

+ Vẽ nét tạo hình và chi tiết theo phong cách nghệ thuật đã chọn.

+ Xác định bố cục của tranh

+ Vẽ nét tạo hình

Bước 2:

+ Vẽ màu theo đặc trưng phong cách nghệ thuật đã chọn.

+ Lựa chọn màu sắc đúng với đặc trưng của phong cách tạo hình đã chọn, chú ý dùng màu sắc hài hoà, đậm nhạt cân đối. Có thể vẽ màu bằng mảng phẳng, không tạo khối hoặc có tạo khối.

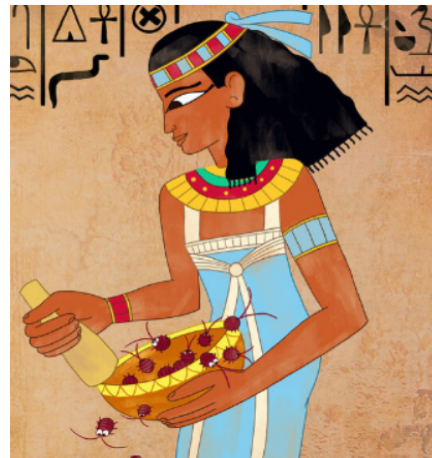
Bước 3: Hoàn thiện bức tranh.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập (10 phút)

Nhiệm vụ 3: Luyện tập

- Học sinh lên ý tưởng
- HS thực hiện bài vẽ phác
- GV theo dõi, hỗ trợ trong quá trình HS thực hiện

3. Luyện tập

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận (3 phút)

- GV hướng dẫn HS trưng bày bản phác thảo lên bảng hoặc xung quanh lớp để HS giới thiệu, chia sẻ.

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập (2 phút)

- GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá.
- GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức.

III. Thảo luận

Tiết 2

Ngày giảng: 25/10/2023

4. Hoạt động vận dụng (Kiểm tra 45 phút)

a. Mục tiêu: Thông qua hoạt động, HS biết sử dụng một số kiến thức đã học để nhận biết một số tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật trong cuộc sống.

b. Nội dung:

- GV gợi ý HS tìm ý tưởng để ứng dụng vào bài học cuộc sống.

- **Phương pháp:** Trực quan, gợi mở.

- **Kỹ thuật dạy học:** Động não.

c. Sản phẩm học tập: ý tưởng vận dụng kiến thức bài học vào cuộc sống

d. Tổ chức thực hiện:

- **GV ra đề kiểm tra thực hành 45 phút**

Em hãy mô phỏng theo phong cách tạo hình của nghệ thuật Ai Cập cổ đại hoặc phong cách tạo hình của nghệ thuật tiền sử và cổ đại khác.

Khổ giấy: A4

(Chất liệu: Các loại màu)

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ VÀ XẾP LOẠI.

Tiêu chí	Mức độ			
	A	B	C	D
1. Chuẩn bị vật liệu, đồ dùng.	Chuẩn bị đầy đủ đồ dùng học tập phù hợp để thực hiện bài vẽ.	Chuẩn bị tương đối đủ đồ dùng học tập để thực hiện bài vẽ.	Chuẩn bị được một vài đồ dùng học tập để thực hiện bài vẽ.	Chưa chuẩn bị được đồ dùng học tập để thực hiện bài vẽ.
2. Sáng tạo.	Vẽ được tranh thể hiện được rõ nội dung, mô phỏng theo phong cách thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản	Vẽ được tranh thể hiện được rõ nội dung, mô phỏng tương đối đúng theo phong cách thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản	Vẽ được tranh mô phỏng được một vài hình ảnh theo phong cách thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản	Chưa vẽ được tranh mô phỏng theo phong cách thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản
3. Ứng dụng.	Sản phẩm có tính ứng dụng trong đời sống, mang tính thẩm mỹ và sáng tạo.	Sản phẩm có tính ứng dụng tương đối phù hợp trong đời sống, mang tính thẩm mỹ.	Sản phẩm có tính ứng dụng trong đời sống, tuy nhiên còn hạn chế về tính thẩm mỹ và sáng tạo.	Sản phẩm chưa có tính ứng dụng trong đời sống, và không mang tính thẩm mỹ và sáng tạo.
Xếp loại	Đạt			Chưa đạt

*** Học sinh khuyết tật: Mô phỏng được một tạo hình tạo hình của nghệ thuật tiền sử và cổ đại đơn giản nhất**